

2008/0126. 614

Slutrapport

Yrkeshögskola i Ljungby

Ett steg i rätt riktning

Stärker yrkesutbildningen i Ljungby

Överlämnad den 15 oktober 2008

Åke Karlsson

Innehåll

Bakgrund.....	sid. 3
Historik om eftergymnasiala utbildningar i Ljungby.....	sid. 3
Kort information om yrkeshögskoleberedningens betänkande.....	sid. 4
Yrkeshögskolans karaktär och särart.....	sid. 4
Nuvarande eftergymnasiala utbildningar.....	sid. 5
KY-utbildningar.....	sid. 5-6
Möbeltafetserare, gymnasial påbyggnadsutbildning 2 terminer.....	sid. 6-7
Övrigt.....	sid. 7
Beslut om Yrkeshögskola.....	sid. 8
Bilagor med anteckningar från möten i Ljungby om Yrkeshögskola.....	sid. 9-14

Bakgrund

Yrkeshögskoleutredningen och dess utredare Anders Franzén överlämnade den 25 mars 2008 sitt betänkande Yrkeshögskolan. För kunskande i förändring (SOU 2008:29) till utbildningsminister Jan Björklund. Förslaget innebär att all eftergymnasial yrkesutbildning utanför högskolan samlas i ett ramverk som kallas Yrkeshögskolan.

Kommunstyrelsens ordförande Carina Bengtsson inbjöd representanter för företag i Ljungby som anordnar eftergymnasiala utbildningar (KY), representanter för Högskolecentrum och Ljungby kommun till en träff den 9 maj 2008 under rubriken *"Vad innebär utredningsförslaget att inrätta en Yrkeshögskola för oss i Ljungby?"*

Resultatet av träffen blev att en arbetsgrupp med representanter företag och kommun arbetar vidare tillsammans med Åke Karlsson. I arbetsgruppen har ingått Stefan Bramstedt, Idé & ResursCentrum, Ulf Alexandersson, Utvecklingscentrum för Servicetekniker samt Bengt Simonsson, Sunnebogymnasiet.

Historik om eftergymnasiala utbildningar

Eftergymnasiala utbildningar har funnits i Ljungby kommun inom gymnasieskolan sedan långt tillbaka i tiden. År 1995, då gymnasieskolans 2-åriga yrkesutbildningar blivit 3-åriga, uppväktade kommunerna Ljungby och Älmhult regeringen om att få starta påbyggnadsutbildningar inom verkstadsteknisk- och grafisk produktion.

Riksdagen beslutade våren 2006 om start av försöksverksamhet med kvalificerad yrkesutbildning (KY) och redan hösten 1996 startade KY-utbildningar på tre terminer inom verkstadsteknik- samt grafisk produktion. Ett omfattande utvecklingsarbete sattes igång tillsammans med industriföretagen i Ljungby.

Yrkeshögskoleutredningens betänkande YRKESHÖGSKOLAN. För Yrkeskunnande i förändring (SOU 2008:29)

Kort information om förslaget:

- Ett ramverk kallat yrkeshögskolan skapas.
- Yrkeshögskolan skall bildas med utgångspunkt i de eftergymnasiala yrkesutbildningarna utanför högskolan som nu finns. De är bl.a. den kvalificerade yrkesutbildningen (KY), påbyggnadsutbildning (PU) inom kommunal vuxenutbildning samt lärlingsutbildning för vuxna inom vissa hantverksyrken.
- Utbildningarna inom yrkeshögskolan kommer att direkt bygga vidare på de kunskaper som de yrkesförberedande utbildningarna i gymnasieskolan ger.
- Utbildningarna i yrkeshögskolan ska ha ett väsentligt inslag av arbetslivsanknutet lärande.
- Utbildningens omfattning ska anges med ett poängsystem där 100 poäng motsvarar heltidsstudier under 20 veckor.
- I yrkeshögskolan ska det finnas två olika examina. Den allmänna examen ska benämnas yrkeshögskoleexamen. Godkänd i alla moment i en utbildning omfattande 300 poäng. För kvalificerad yrkeshögskoleexamen ska krävas dels att utbildningen omfattar minst 400 poäng, dels att minst en fjärdedel av utbildningstiden utgjort lärande i arbete. Vidare ska det krävas ett examensarbete.
- Yrkeshögskolan inrättas den 1 juli 2009.
- En ny myndighet inrättas för yrkeshögskola den 1 juli 2009.

Yrkeshögskolans karaktär och särart

Som betonas i utredningen är syftet med att skapa i ett ramverk kallat yrkeshögskolan att säkerställa kvalitet och rättsäkerhet för de studerande samt förenkla regelverken, öka tydligheten och förbättra informationen till de studerande och till arbetsmarknaden. Vidare avses yrkeshögskolan medverka till effektivare resursanvändning, till tydligare prioriteringar med utgångspunkt i arbetslivets behov samt till mer likvärdiga ekonomiska villkor för anordnare och de studerande.

Yrkeshögskolan ska vara en karriär- och utvecklingsväg för den som har ett mål med sina studier som är direkt kopplade till de kvalifikationer som efterfrågas i arbetslivet. Men kan också vara ett individuellt mål att utveckla en kunskap inom ett yrkesområde, som syftar till någon form av eget företagande.

Nuvarande eftergymnasiala utbildningar

Anordnare: Idé & ResursCentrum

Produkt- & Produktionsutveckling med CAD-CAM 80 KY- poäng
(4 terminer)

Drift- & Servicetekniker 80 KY- poäng (4 terminer)

Anordnare: Utvecklingscentrum för servicetekniker

Kvalificerade servicetekniker för tunga fordon 80 KY- poäng (4 terminer)
Service Management för tunga fordon och industrin 40 KY- poäng (2 ter.)

Anordnare: Sunnerbogymnasiet

Möbelpetserare PU (2 terminer)

Kvalificerade yrkesutbildningar (KY)

Båda aktörerna finns i Högskolecentrums lokaler. Något formaliserat samarbete av större grad mellan aktörerna finns inte. Båda har egna ledningsgrupper och egen ledning av den dagliga verksamheten. En klar tillgång är studiemiljön på Högskolecentrum. Positivt är också tillgången till bostäder för de studerande.

Kontakterna med företagen verkar vara väl inkörda och nära verksamheterna. Den kvalificerade serviceteknikerutbildningen har mer än dubbelt så många sökande som platsantalet i utbildningen. Utbildningarna som genomförs av Idé & ResursCentrum har något färre sökande än tillgängliga platser.

Ljungby kommun har inte varit remissinstans på betänkandet SOU 2008:29 om Yrkeshögskolan. Av 128 remissinstanser var 22 kommuner. Synpunkter i arbetsgruppen har tillsänts Utbildningsdepartementet.

KY-utbildningarna har många likheter till den föreslagna Yrkeshögskolan. Kvalitetsfrågorna, delat ansvar mellan stat och företag samt hårdare prioriteringar vid nya utbildningar är sådant som betonas tydligt i betänkandet. Utbildningsplanen för respektive utbildning blir ett beslut på högre nivå och ska beslutas av myndigheten.

Båda aktörernas längre KY-utbildningar har goda förutsättningar att kunna fasas in i Yrkeshögskolan. KY-utbildningarna har flera år beviljades för antagning och start.

Utbildningar inom yrkeshögskolan som har mindre än 300 poäng blir förmodligen uppdragsutbildningar och då utan statsbidrag.

Arbetsgruppen har diskuterat behovet av en "paraplyorganisation" främst för marknadsföring, administration och "sociala insatser".

Samverkan med Högskolan har tagits upp i arbetsgruppen. På vilket sätt och område detta kan förstärkas får arbetas vidare med.

Förslag

Införande av Yrkeshögskola är en process där aktörerna och övriga involverade måste formulera gemensamma mål. Utgångspunkten måste vara det som utredaren föreslår i betänkandet där det bl.a. skrivs:

"Inom yrkeshögskolan bör krävas ett större åtagande från arbetslivets sida när det gäller eftergymnasial yrkesutbildning än vad som är vanligt i fråga om den grundläggande yrkesutbildningen"

Inför det utvecklingsarbete som behövs för införande av en yrkeshögskola föreslår jag att ett råd för Ljungby Yrkeshögskola bildas där representanter för KY-utbildningar, Högskolecentrum, Sunnebogymnasiet och Ljungby kommun ingår. Att skapa en "paraplyorganisation" där övergripande delar som ingår i Yrkeshögskolan bör vara rådets inriktningsarbete.

Resurserna för Yrkeshögskolan statens sida klargörs i betänkandet. Likvärdighet, effektivitet och öppenhet betonas. Om andra resurser tillförs till exempel från stiftelser, kommun, landsting mm. bör dessa redovisas separat.

Självständiga aktörer med stor samverkan med arbetslivet är en del i förutsättningarna för en Ljungby Yrkeshögskola. Framöver kan man nog ana att deltagarna i Yrkeshögskolan blir något yngre då Yrkeshögskolan blir ett alternativ till Högskolan. "En gemensam ingång" för Ljungby Yrkeshögskola kan underlätta och förenkla för de studerande. "Ingången" bör ha strukturen av information och samhällsservice .

Möbeltafetserare, gymnasial påbyggnadsutbildning 2 terminer

Tapetserarutbildning har lång tradition som yrkesutbildning i Ljungby. En kvalificerad hantverksutbildning som först Landstinget i Kronobergs läns regi som bedrev utbildningen på Centrala verkstadsskolan och därefter på Hammarskolan. En utbildning för stoppmöbelindustrin och senare för en hel del som blivit egenföretagare inom branschen. Gymnasieungdomarna valde dock inte utbildningen som fick läggas ner för några år sedan.

Ljungby kommun ansökte hos Skolverket om att få starta en påbyggnadsutbildning på 2 terminer för möbelpetserare när gymnasieutbildningen lades ner. Detta beviljades och innebär statsbidrag för 8 elever med 80 000 kr/elevplats.

Sökandeantalet har hittills varit fler än tillgängliga platser och arbetsprover har tillkommit och införts vid ansökan.

Utbildningen har riksintag och eleverna kommer från hela landet. Genom att eleverna kommer från hela landet är det lättare att ordna praktikplatser.

I betänkandet betonas vikten av att påbyggnadsutbildningar inom hantverksyrken behöver utvecklas och anpassas för att passa in i yrkeshögskolan. Detta gäller främst utbildningarnas arbetslivsanknytning och formerna för ledning och styrning.

Som ett gott exempel kan Lärlingsutbildning för vuxna till vissa hantverksyrken lyftas fram. Utbildningen har pågått som försöksverksamhet men från hösten 2008 är den permanent. Utbildningen är på 2 år med 50 platser i Stockholm och 50 platser i övriga Sverige.

Förslag

I betänkandet har hantverksutbildningar fått beskrivas som viktiga utbildningar för framtiden. Möbelpetserare i Ljungby bör provas som yrkeshögskola med yrkeshögskoleexamen på 300 poäng och med start hösten 2010. Jag förslår att en utredning görs som "ser in" i den nuvarande möbelpetserareutbildningen avseende innehåll, kvalitet, arbetslivsanknytning samt styrning och ledning. Utredningen måste klargöra vilka starka respektive svaga sidor som finns och föreslå ev. åtgärder. Behovet av lokaler måste tas med i utredningen.

Utredaren bör gärna samarbeta med andra aktörer inom hantverksutbildningar som står i begrepp att påbörja ett utvecklingsarbete för att anpassa sig till yrkeshögskolan. Självklart måste branschorganisation vara involverad i arbetet. En god resurs är tidigare elever som blivit företagare.

Övrigt

I betänkandet berörs behovet av kvalificerad arbetskraft framöver inom flera områden. Flera utredningar har berört frågan tidigare. Utredaren pekar på behovet av icke-akademisk yrkesutbildning inom flera områden bl.a. inom teknik och tillverkning samt omvårdnad.

Beslut om Yrkeshögskola

På utbildningsdepartementet uppger man att arbetet med att skriva en proposition pågår och att den väntas bli klar innan årsskiftet. Remissvaren tyder inte på några väsentliga förändringar mot betänkandets innehåll. Tidsplanen verkar hålla och beslut kan väntas under våren 2009.

Åke Karlsson
fjallgatan@gmail.com
070-68 17 212

YRKESHÖGSKOLA I LJUNGBY DOKUMENT 1 – ANTECKNINGAR

Tid: Fredagen den 9 maj 2008 kl. 10.00-12.00

Plats: Garvaren, sal 3, Ljungby

Närvarande: Carina Bengtsson, kommunstyrelsens ordförande, Ljungby kommun
sammankallande
Irene Hedfors, kommunchef, Ljungby kommun
Jan Melkersson, näringslivschef, Ljungby kommun
Jessica Lyckvall, ordförande för Utvecklingscentrum för Servicetekniker i Ljungby AB
Ulf Alexandersson, VD/utbildningsledare, Utvecklingscentrum för Servicetekniker AB i Ljungby
Stefan Bramstedt, VD för Idé & Resurscentrum i Ljungby AB
Lennart Berggren, Idé & Resurscentrum i Ljungby AB
Eva-Gun Berglund, barn- och utbildningschef, Ljungby kommun
Åke Karlsson

1. Carina Bengtsson hälsar välkommen till mötet under rubriken Vad innebär utredningsförslaget att inrätta en Yrkeshögskola för oss i Ljungby?
2. Åke Karlsson redogör i korthet för utredarens förslag om en nationell Yrkeshögskola.
3. Åke Karlsson informerar om de kontakter han har med Utbildningsdepartementet och de möjligheter som finns i samband med remissförfarande. Dan Fagerlund på Utbildningsdepartementet kommer att arbeta med propositionen. Start av en Yrkeshögskola föreslås bli den 1 juli 2009.
4. Konstateras att i Ljungby finns KY-utbildningar och en påbyggnadsutbildning inom tapetserare som kan ingå i en kommande Yrkeshögskola.
5. Stefan Bramstedt informerar från en träff med KY-Kronoberg den 8 maj.
6. Åke Karlsson poängterar vikten av samordning och effektivitet i samband med införande av Yrkeshögskola då nya medel i nuläget inte kommer att tillföras från statens sida.
7. Irene Hedfors ställer frågan hur vi går vidare med arbetet för att få utbildningar inom ramen för en Yrkeshögskola i Ljungby. Föreslås att Åke Karlsson jobbar vidare med en arbetsgrupp bestående av Ulf Alexandersson, Stefan Bramstedt och en från Sunnerbogymnasiet som Eva-Gun Berglund utser.

Antecknat av

Åke Karlsson

Åke Karlsson
fjallgatan@gmail.com
070-68 17 212

YRKESHÖGSKOLA I LJUNGBY

DOKUMENT 2 – ANTECKNINGAR

Tid: Tisdagen den 10 juni 2008 kl. 09.00-12.00

Plats: Garvaren, Ljungby

Närvarande: Ulf Alexandersson
Stefan Bramstedt
Bengt Simonsson
Åke Karlsson

1. Konstateras att Yrkehögskola kan vara på 3 eller 4 terminer

Pågående KY-utbildningar och påbyggnadsutbildningar redovisas

Idé & ResursCentrum:

Produkt- & Produktionsutveckling med CAD-CAM 80 KYp (4 terminer)

Drift- & Servicetekniker 80 KYp (4 terminer)

Utvecklingscentrum för servicetekniker:

Kvalificerade servicetekniker för tunga fordon 80 KYp (4 terminer)

Service Management för tunga fordon och industrin 40 KYp (2 terminer)

Sunnerbogymnasiet:

Tapetserare PU (2 terminer)

2. För KY-utbildningarna kommer antalet sökande och intagna att redovisas. (2007 och 2008). 65-70 procent av deltagarna kommer från andra orter och skriver sig i Ljungby
3. Antalet sökande till tapetserare överstiger antalet tillgängliga platser. Åke efterlyser beslut för 2009. Bengt kollar. Åke har intervjuat läraren för tapetserare och fått en bild av utbildningen. Åke menar att en kursplan för tapetserare på 3 terminer som anpassas för Yrkehögskola bör tas fram under hösten. En fundering kan vara att ta kontakt med någon annan skola som har tapetserareutbildning och vill kvalificera sig till Yrkehögskola.
4. Betonas att Yrkehögskola skall bygga på gymnasieskolans yrkesutbildningar vilket inte nuvarande KY-utbildningar inte behöver ha som bas. Gruppen menar att dispens måste kunna ges i enskilda fall och bör framhållas i remissvar. Central antagning avstyrks av gruppen och bör också påtalas i en remiss. Gruppen ser problem med informationen till studie- och yrkesvägledare under den tid då både KY och Yrkehögskola finns att söka.

Åke har framfört till departementet att om de skall anordna informationskonferenser så är Ljungby lämpligt för där finns goda exempel på utbildningar och även medverkande.

5. Utredarens starka betoningar om att Yrkeshögskola skall vara behovsorienterad ställer stora krav på utbildningsanordnaren. Gruppen menar att utbildningarna i Ljungby formas av stor samverkan inom näringslivet.
6. Dagens samverkan mellan utbildningsanordnarna redovisas. Samverkan med Högskolecentrum diskuteras. För framtida Yrkeshögskola finns behov av något slags "paraply" för att kraftfullt och effektivt hantera marknadsföring, administration och "sociala" insatser. Åke uppmanar gruppen att ta upp med sina styrelser utredarens förslag om yrkeshögskola och att en arbetsgrupp i Ljungby jobbar med frågan. Finns behov om fördjupad information så hjälper Åke till.
7. Åke fortsätter att hålla kontakt propositionsskrivaren på departementet. Hur en "paraply" för utbildningar ovanför gymnasiet kan utformas funderas på. Nästa möte i gruppen blir den 19 augusti kl. 09.00 på Garvaren.

Antecknat av

Åke Karlsson

Åke Karlsson

YRKESHÖGSKOLA I LJUNGBY
DOKUMENT 3 – ANTECKNINGAR

Tid: Tisdagen den 19 augusti 2008 kl. 09.00-11.00

Plats: Garvaren, Ljungby

Närvarande: Ulf Alexandersson
Stefan Bramstedt
Bengt Simonsson
Åke Karlsson

1. Remissförfarandet

Åke redogör för remissförfarandet och pågående arbete på Departementet. 22 kommuner har varit remissinstanser och från länet har Uppvidinge varit remissinstans.

Från södra Sverige har påtalats att Hässleholm är lämplig plats för den nya myndigheten. Åke har lämnat synpunkter som kommit fram till Departementet.

Enligt politisk sekreterare på Departementet tar det hösten att lägga ett förslag och beslut kanske kommer först till våren men för övrigt beräknas beslutet träda ikraft den 1 juli 2009.

Åke håller kontakt med "prop.skrivaren".

2. Beslut om fortsatt PU för tapetserare

Ljungby kommun fortsätter att söka statsbidrag för påbyggnadsutbildningen för tapetserare meddelar Bengt.

3. Antalet ansökningar till KY i Ljungby

Mer än dubbelt upp för servicetekniker.
För övrigt något mindre än antalet platser.

4. Samverkan med Högskolecentrum

Samordningsmöjligheter på olika sätt diskuteras. Åke kommer att intervjua Magnus Hellgren.

5. Självständiga anordnare för Yrkeshögskola (bolag, kommun). Hur kan en paraplyorganisation se ut när det gäller att se en "Ljungbys Yrkeshögskola?"

Frågan diskuteras utifrån olika aspekter. Arbetas vidare med till nästa möte.

6. Nästa möte i september.

Antecknat av

Åke Karlsson
Åke Karlsson

YRKESHÖGSKOLA I LJUNGBY
DOKUMENT 4 – ANTECKNINGAR

Tid: Tisdagen den 30 september 2008 kl. 09.00 -11.00

Plats: Garvaren, Ljungby

Närvarande: Stefan Bramstedt
Bengt Simonsson
Åke Karlsson
Ulf Alexandersson anmält förhinder

1. Skall tapetserareutbildningen bli en Yrkeshögskola?

Tapetserareutbildningen som nu är en påbyggnadsutbildning på 1 år med statsbidrag har 12 elever. En revidering av innehållet, bättre och tillgängliga lokaler samt samverkan med någon annan utbildare inom området är åtgärder som måste till för att nå nivån för Yrkeshögskola. En utredning bör snarast göras om Yrkeshögskola skall vara aktuell hösten 2010.

2. Antalet ansökningar till KY i Ljungby – planeras ändringar?

Antalet som började i höst:

Produkt - & Produktionsutveckling med Cad-Cam 11 elever

Drift- & Servicetekniker 11 elever

Kvalificerade servicetekniker för tunga fordon 37 elever

Service Management 19 elever med start i januari.

Förändringar kan komma inför nästa antagning

3. Samverkan med Högskolecentrum

Åke meddelar att han informerat sig om Högskolecentrums verksamhet.
Samverkan ses positivt från samtliga aktörer.

4. Självständiga anordnare för Yrkeshögskola (bolag, kommun). Hur kan en paraplyorganisation se ut när det gäller att se en "Ljungbys Yrkeshögskola? Vad tror vi?

Anordnare av utbildningar inom Yrkeshögskola kan i princip vara som läget för KY-utbildningar. Självständiga aktörer där statligt bidrag utgår. Kommunens insatser bör riktas mot stödåtgärder för studerande i form av information och samordning för Ljungby Yrkeshögskola, bostäder mm. (Stöd för den studerandes ingång till Ljungby Yrkeshögskola.)

5. Övrigt

Åke framhåller att utredningen betonar att Yrkeshögskolan skall bygga på gymnasieskolans yrkesutbildningar vilket gör att den nya gymnasieskolan som skall börja hösten 2011 bör studeras och analyseras. Vårdutbildningar nämns som ett utbildningsområde inom Yrkeshögskolan, kanske något för Ljungby Yrkeshögskola?

Åke informerar om Regeringens budget och satsningar på yrkesutbildning.

Tabell 1 i budgeten. (miljoner kronor)

	2009	2010	2011	Totalt
Lärlingsplatser i gymnasieskolan	50	100	200	350
Yrkesvux	200	400	600	1200
Yrkeshögskolan	50	100	100	250

Åke meddelar att det är sista mötet med arbetsgruppen och kommer nu att sammanfatta förslag och synpunkter i en rapport till kommunchefen.

Antecknat av

Åke Karlsson